

PEDAGOGISKT MATERIAL

Den nemliga trädgården

mittiprickteatern 2022

Pedagogiskt material

DEN HEMLIGA TRÄDGÅRDEN av och med Mittiprickteatern.

- **För vem?** Pedagoger och barn i årskurs 1-6.
- **Vad?** Inspiration till samtal och kreativitet.
- **När?** Innan och efter teaterupplevelsen.

Det här materialet kan vara till hjälp för dig som önskar en grundläggande struktur på för- och efterarbetet i samband med musikteaterföreställningen *Den hemliga trädgården*. Vi erbjuder samtalsfrågor och kreativa övningar att utföra med barnen före och efter teaterupplevelsen.

Ni väljer själva när och hur ni vill ta er an frågorna och övningarna som vi föreslår. Vi har delat upp arbetet i olika steg, så att ni kan anpassa materialet utifrån er tid och era möjligheter.

Innehåll:

Före teaterupplevelsen

Samtal	s. 2
Bokanalys	s. 3

Efter teaterbesöket

Teateranalys	s. 4
Kreativa övningar	s. 6

FÖRE TEATERUPPLEVELSEN

SAMTAL

Här kommer förslag på samtalsfrågor – om teater i allmänhet och pjäsen i synnerhet.

- 1. Bakgrunden.** Teaterföreställningen *Den hemliga trädgården* baseras på en roman som skrevs 1911 av den brittisk-amerikanska barnboksförfattaren Frances Hodgson-Burnetts. Boken har filmatiserats flera gånger och det har gjorts både TV-serier och en musikal.

Frågor: Är det någon som har läst boken (se nedan för bokanalys)? Har ni sett den som film eller TV-serie?

- 2. Handlingen.** *Mary är tio år när hennes föräldrar dör i sjukdomen kolera. Hon måste flytta till en dyster farbror i England som hon inte alls känner, och som inte ens är hemma när hon kommer till hans stora, gamla hus mitt ute på den brittiska landsbygden. Här måste Mary antingen hålla sig på sitt rum eller gå ut, men inne i huset får hon inte gå omkring. Först känner sig Mary rädd och träffar bara konstiga, stränga vuxna som jobbar på gården. De säger att hon absolut inte får ställa frågor om några hemligheter eller berätta att hon hör någon som gråter på kvällarna.*

Mary försöker anpassa sig till sitt nya liv och snart blir hon vän med husjungfrun Martha, djurtjusaren Dickon och den buttre trädgårdsmästaren Ben. Och hon träffar Colin, en person som är lika envis och ensam som hon själv varit... Tillsammans utforskar de båda barnen nya världar och kan äntligen blomma och växa.

- 3. Teaterkonsten.** I en teaterföreställning kan man skapa magi med olika "element" som scenografi, ljud, smink och man kan välja många olika sätt att uttrycka en historia på. I Mittiprickteaterns version är det fyra skådespelare som berättar *Den hemliga trädgården* – på en uppbyggd scen med lampor, ljud och specialtillverkade kläder. Skådespelarna hoppar mellan olika roller och instrument i denna nyskrivna musikteaterföreställning, där all musik och sång framförs live!

Frågor: Vad är skillnaden mellan teater och film? Vad gör t.ex. en regissör? En skådespelare? En scenograf? Vem hittar på historien? Är någon med i en teatergrupp / skulle någon vilja vara med i en teatergrupp?

4. Affischen. Studera bilden på framsidan.

Frågor: Vad ser ni? Vilka är personerna tror ni? Vad gör de? Vilken stämning är det i bilden? Jämför gärna med bokomslaget, se ovan eller om ni har den tillgänglig.

5. Teaterbesöket. Prata gärna med barnen om när, var och hur ni ska se teaterföreställningen, hur lång den är, vilka andra människor som är på plats och vilka förväntningar och farhågor som finns.

Frågor: Har ni sett en teaterföreställning förut? Vad och när? Vad tyckte ni, kände ni, minns ni?

BOKANALYS, ca 30-40 minuter (plus bokläsning)

Om ni har möjlighet: läs och diskutera *Den hemliga trädgården*, en älskad klassiker som är skriven 1911 av den brittisk-amerikanska barnboksförfattaren Frances Hodgson-Burnetts.

Förslag på upplägg:

- 1. Läs boken.** Högt tillsammans, eller var och en för sig.
- 2. Studera bokomslaget.** Vad ser ni för färger, miljöer, människor?
- 3. Diskutera berättelsen.** Vilka är huvudpersonerna? Vad händer? Var utspelar sig boken och när?

Förslag på fördjupade frågor:

- Vilka personer är med i berättelsen? Vad har de för relationer? Hur betar de sig? Varför gör de som de gör? Vad får det för konsekvenser?
- Vad händer i boken? Under hur lång tid utspelar sig historien?
- Vad är det för hemlig trädgård de pratar om? Varför är den hemlig?
- Hur var England när boken skrevs? Varför bodde Mary i Indien? Prata gärna om hur samhället i England/Storbritannien såg ut när boken skrevs 1911.

EFTER TEATERBESÖKET

Här följer förslag på samtalsfrågor och övningar att genomföra med barnen efter den gemensamma teaterupplevelsen. Såklart behöver ni inte använda vårt material mer än som inspiration för egen kreativitet!

Att tänka på för dig som pedagog. Syftet med ett eftersamtal är att fördjupa teaterupplevelsen med reflektion och nyfikenhet. Ingen har facit på vad som är en korrekt upplevelse av scenkonst, utan allas perspektiv och erfarenheter bör tas på samma allvar och anses lika sanna. Därför är det också till stor hjälp att vägleda samtalet i en så icke-värderande riktning som möjligt. Fokusera på att återberätta vad ni sett och hört, innan ni delar tycke och smak. Lycka till!

TEATERANALYS

- **Minnen av en föreställning.** Börja med att fritt och associativt dela med er av upplevelser från teaterföreställningen. Ni kan beskriva med ett eller flera ord – bilder, händelser, färger, ljud o.s.v. Hur börjar det när publiken kommer in? Vad händer? Vad gör de? Hur låter det? Hur slutar det? Fortsätt gärna tills ni inte kommer på fler minnen.
- **Skådespelarna och karaktärerna.** Försök tillsammans minnas både huvudpersoner och bifigurer som var med i föreställningen. Vad hade de för relationer? Kunde ni skilja på de olika karaktärerna? Hur gjorde skådespelarna för att karaktärerna skulle komma till liv? Och hur kunde publiken förstå deras ålder, kön (kvinna/man), yrke m.m.?

Mary

Martha

fru Medlock

Ben

Dickon

herr Craven

Colin

- **Kläder och smink.** Vad hade skådespelarna för kostymer och smink på sig? Vilka färger var det? Varför ser kläderna ut så, tror ni?
- **Musikteater.** Pjäsen framfördes av en pop-orkester med fyra skådespelare som spelade olika roller och instrument. Vilka instrument minns ni? Vilka sånger och melodier minns ni? Varför spelade de musik och sjöng i den här föreställningen, tror ni?
- **Vad handlar pjäsen om?** I den här pjäsen kan man utläsa teman som klasskillnader, kolonialism/brittiska imperiet, maktkamp, depression (både hos vuxna och barn), trädgårdsodling, friskvård o.s.v. Du som pedagog kan givetvis fördjupa det tema som passar er läroplan och elevgrupp. Mittiprickteatern har valt att fokusera på de två barnens längtan efter att få leka & skapa, att vara älskade & betydelsefulla, att få möjlighet att växa & utvecklas inuti. Så här lyder teaterns beskrivning av pjäsen: "När två barn som aldrig varit riktigt älskade möts, förändras deras liv för alltid. Tillsammans utforskar de nya världar och får äntligen blomma i denna vackra, spännande och lite sorgliga musikteater..."

Här följer nu frågor som kan vara användbara i en fördjupad diskussion om barnen och de psykologiska dimensionerna i föreställningen:

- **Mary.** Hon är ensam och rädd i början – vad har hänt henne och hur beter hon sig? Vem/vilka personer hjälper henne att bli gladare? Varför blir Mary så arg på Colin – och hur visar hon det? Varför blir de sedan vänner? Varför är den hemliga trädgården så viktig för Mary?
- **Colin.** Han ligger i sin säng och vägrar i början att kliva upp eller gå ut och leka. På vilket sätt är han sjuk? Vad menar Colin när han säger att han inte vill dö men inte heller leva? Varför är den hemliga trädgården så viktig för Colin?
- **Om kärlek och rädsla:** Hur tror ni det känns att inte vara älskad? Vem blir man om ingen ser en? Om man inte har någon att prata med när man är ledsen? Och vad blir skillnaden om man sedan får en vän att dela sina hemligheter med?

KREATIVA ÖVNINGAR

- **Rit- eller skrivövning.** Låt barnen måla en bild eller skriva en text om något de särskilt minns ur föreställningen. Det kan vara en person, ett djur, en känsla eller något annat. Skapa en gemensam konstutställning där både texter och bilder sätts upp på en vägg.
Bonus: Bjud in till vernissage!
- **Ljudövning.** Testa att göra ljud och/eller musik av instrument eller saker som finns i klassrummet. Exempelvis kan ni skapa ljud som föreställer olika känslor, djur, väder m.m. Bonus: skapa en ny berättelse av era ljud!

- **Känsloövning.** Försök tillsammans komma på alla känslor som finns i teaterföreställningen. Skriv upp alla känslor på tavlan. Prata om dem – hur känns det t.ex. i kroppen att vara glad, arg eller pirrig?
Bonus: Låt barnen demonstrera en känsla med kropp och ansiktsuttryck och de andra får gissa vilken det är.
- **Hemlighetsövning.** Så här sjunger Mary för att Colin ska somna:
Godnatt, sov gott
Snart får vi vår hemlighet
Godnatt, sov gott
En plats som ingen annan vet
Där rödhaken har byggt sitt bo
Och igelkotten finner ro
God natt, sov gott
Be barnen att blunda ca 15 sekunder, och låt dem drömma om en egen hemlig trädgård. Hur skulle den se platsen ut? Vem skulle få vara där? Hur skulle trädgården kännas och dofta? Vilken musik skulle höras där?
Bonus: På frivillig (!) basis kan barnen beskriva sin hemliga trädgård i ord, musik eller färg.
- **En egen version av *Den hemliga trädgården*.** Mittiprickteatern berättade historien på sitt sätt med instrument, kläder, ljus m.m. Finns det andra sätt att göra teater på? Hur skulle ni ha berättat historien om ni fick bestämma? Vilka färger, ljud, rum, möbler skulle ni vilja använda?
Bonus: Välj en scen ur boken eller pjäsen som ni provar att spela – kanske kan ni till och med visa upp för era klasskamrater?

St Eriksgatan 84, 113 62 Stockholm
tel 08 - 15 33 12 | info@mittiprickteatern.se